

Naturskyddsföreningen i Österåkers synpunkter på Samrådshandlingar, detaljplan för Kanalterrassen Österåkers kommun.

Naturskyddsföreningen välkomnar planen att bygga bostäder i närheten av kollektivtrafik. Vi välkomnar också att planen utvärderas explicit mot kommunens miljömål. Dock tycker vi att aspekter av behandlingen av naturvärde och argumentation kring strandskyddet kan förbättras.

Det finns mycket bra i planen. Bostäder ska byggas tätt och rimligt höga i närheten av kollektivtrafik. Vattenkvaliteten i kanalen förväntas bli bättre med föreslagna åtgärder. Lägenheter ska vara av blandad storlek (och, kan man hoppas, av varierade ägandeform). Cykel- och gångvägar ska byggas där de saknas. Offentliga rum ska skapas. Nedtagna träd ska ersättas. Det är också en fördel att tillgång till kanalens strand förbättras, men det finns faror förknippade med det.

Vi noterar att planens påverkan bedöms enbart positivt med hänsyn till två av kommunens miljömål, med blandade resultat med hänsyn till två 1. "Begränsad klimatpåverkan" och 2. "Ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, levande kust och skärgård" och negativt till miljömål 5 "Ett rikt växt- och djurliv" (MKB s 43).

Planen bedöms kunna motverka mål 1 eftersom det inte finns någon uttalad vision om att bygga energieffektivt eller med resurshushållning i byggkedjan. Vi tycker att en sådan uttalad vision ska vara en del av alla kommunens planer och avtal med exploitörer. Den bedöms kunna motverka mål 2 för det finns risk för påverkan på Åkers kanal under byggskedet. Exploatören måste kunna visa att den risken har förebyggts.

Vi hoppas den negativa påverkan på växt- och djurliv kan minimeras och pekar ut tre möjliga områden.

1 Strandremsan

I nuläget är kanalens västra sida park men på den östra sidan är stora delar av strandlinjen en naturstrand som i nuläget sällan besöks av människor. Den östra sidan utgör därför en relativt bra levnadsmiljö för djur och vilda växter. Om den omvandlas till park kommer naturvärden att minska. De som passerar stör oundvikligen djurlivet.

- Belysningen på den gång- och cykelvägen längs kanalen kan vara förödande för nattaktiva insekter. Planen ska innehålla åtgärder för att begränsa den effekten, helst ingen ny belysning eller ingen alls under sommarmånaderna. (jfr. "belysning och skyltar ska utformas med omsorg och med hänsyn till områdets karaktär" illustrationskartan, och planens sida 29).
- Vassbältet är viktigt för fisk, eventuella uttrar och fågellivet, och ska lämnas i befintligt skick (MKB 25,27). MKBn säger (s .28) "Under förutsättningen att naturvärden i form av vass och träd längs kanalens stränder i huvudsak bevaras bedöms biotoper och skyddsvärda arter i strandzonen inte påverkas negativt." Men andra delar av planen verkar ifrågasätta den förutsättningen. På sidan 20 nämns det som problematiskt att "sikten mot vattnet skymms på många ställen av vass" och på sida 21 står det: "Det går att uppleva vatten, grönska, utblickar och båtliv samt troligen rofylldhet och vila längs vissa delar [av]¹ planområdet. Den visuella vattenkontakten är dock till stor del begränsad på grund av vass." Bevarande av delar av den nuvarande

¹ Philip frågar: i planens text står "där" felaktigt, tryckfel för 'av' Hur citerar vi?

biologiska mångfalden kräver att planen tydligt bestämmer att vassbältet inte ska tas bort.

2 Park/natur-området

Översiktsplanen 2040 säger: ”Längs med Åkers kanal och Centralvägen, ska en förädling av marken med ny bostadsbebyggelse av tätare karaktär (bland annat flerbostadshus och radhus) samt en utveckling av stadspark Åkers kanal ske.” MKBn pekar ut ett område som i dagsläget är planlagd som allmän platsmark/park och som utgörs av obebyggd naturmark. Vi antar att ÖPn förutsåg att detta område ska utvecklas till stadspark, men att kommunen nu har ändrat sig och ska bebygga också det området. Enligt MKBn är det här områdets naturvärde finns, och MKBns alternativa förslag behåller området som park eller naturområde. Vi bedömer att det är viktigare att behålla den biologiska mångfalden här än att bygga ett hus till, särskilt för att den lösningen undviker behovet av ännu mer hårdgjord yta kring de ovanligt värdefulla ekarna. Ännu en fördel av MKBns alternativa förslag är att det löser problemet nämnt i MKBn: ”Det behöver utredas vidare hur upphävande av strandskyddet för park-/naturmarken kan motiveras.” (MKB, s 30). Annars verkar lagen om strandskydd förhindra att oupptagen strandnära naturmark bebyggs.

3 Ekarna

Två ekar nämns, en stor och en mindre, och båda visas på illustrationskarta, så båda ska antagligen behållas. (MKBns påstående s 13 att de ska tas bort verkar referera till en tidigare plan). Men senare i diskussionen nämns bara en ek. Ett förtydligande behövs.

Andra oklarheter oroar oss också:

Växtbäddar

I rubriken till illustrationskartan och på flera andra ställen står det att ytvattnet från de nya hårdgjorda ytorna och vägarna ska renas i växtbäddar. En stor del av den miljöförbättring som planen lovar kommer från växtbäddarna. Men vi hittar inte bäddarna på kartan., Var ska de vara? På MKBns sidor 28 och 38 verkar de inte vara de som möjligtvis ska inrättas söder om boulebanan.

Strandskyddet

Strandskyddet gäller i nuläget inte i området. Planens förhållande till strandskydd analyseras i kapitlet Vattenmiljö.

I kommunens översiktsplan 2040 ska en förädling av marken ske längs med Åkers kanal och Centralvägen med ny bostadsbebyggelse av tätare karaktär (bland annat flerbostadshus och radhus) samt en utveckling av stadsparken Åkers kanal.

Om planen genomförs kommer nästan allt naturvärde utanför strandremsan att förstöras. Den alternativa planen och nollalternativet skulle innebära att mycket behålls, dock utan strandskydd och därför utsatt för risk. Men det verkar vara bättre att behålla naturvärdet även med riskerna, än att förstöra det, så rådet är viktigt: 'Det behöver utredas vidare hur upphävande av strandskyddet för park-/naturmarken kan motiveras. '(MKB, s 30).

Vi ser fram emot förtydliganden av våra osäkerheter.